

A man in a blue suit is shown from the chest up, looking thoughtfully to the right. He has his hands clasped under his chin. The background is a blurred office environment with large windows and other people in the distance.

ZZP Succes Index, 4e kwartaal 2017

Uitgevoerd door GfK in opdracht van ABN AMRO

Januari 2018

Inhoudsopgave

1

Inleiding

- Leeswijzer
 - Headlines
 - De ZZP Succes Index
 - Overige belangrijke resultaten
-

2

Onderzoeksresultaten

- Trends ZZP'ers en toekomstverwachtingen
 - Pensioen en AOV
 - Wet DBA/Opdrachtgeversverklaring
 - Minimumuurtarief
 - BTW-verhoging
 - Woningmarkt
 - Bankrelaties
-

3

Onderzoeksverantwoording

4

Contact

Inleiding

ABN AMRO heeft GfK opdracht gegeven om ieder kwartaal een onderzoek uit te voeren onder 500 zelfstandig ondernemers zonder personeel (ZZP-ers). Het doel hiervan is om te monitoren hoe het gaat met deze groep ondernemers. Zijn ze tevreden over hun leven als ZZP-er? Welke invloed heeft wet- en regelgeving? Wat speelt er verder in hun werkzame leven? Dit zijn enkele voorbeelden van vragen die we stellen aan ZZP-ers. De antwoorden op een aantal van deze vragen leiden tot de ZZP Succes Index: een instrument waarmee we de stemming onder ZZP-ers van kwartaal tot kwartaal in de gaten houden.

Mensen die erover nadenken om een eigen bedrijf te starten zijn de ZZP-ers van morgen. Wat zijn hun verwachtingen? Waar verwachten ze tegenaan te lopen op hun weg naar het worden van een succesvol ondernemer? Om deze vragen te kunnen beantwoorden, ondervragen we ieder kwartaal ook 150 potentieel startende ZZP-ers, in dit rapport aangeduid als *potentiële starters*. Dit zijn allen mensen die serieus nadenken over het starten van hun eigen onderneming binnen nu en 2 jaar.

Headlines

“40% van de ZZP-ers is (globaal) op de hoogte van de inhoud van de Opdrachtgeversverklaring”

“Een derde van de potentieel startende ZZP-ers wordt door de invoering van de Opdrachtgeversverklaring gedemotiveerd om te starten”

“Bijna 9 op de 10 ZZP-ers verwacht niet dat hun kans op werk verandert door invoering van het minimumuurtarief voor ZZP-ers”

“1 op de 6 ZZP-ers verwacht een negatieve impact op hun inkomen of kans op werk door de verhoging van het BTW-tarief”

De ZZP Succes Index*

De ZZP Succes Index gaat in een golfbeweging en is in het afgelopen kwartaal gedaald. De tevredenheid over het weten binnen te halen van genoeg omzet ligt iets lager onder ZZP-ers. Tegelijkertijd maken ze zich echter minder zorgen over de financiële staat van hun onderneming. Deze opwaartse beweging is gaande sinds het tweede kwartaal van 2017. Beide bewegingen zijn de belangrijkste veroorzakers van de schommeling die we dit kwartaal zien ten opzichte van het derde kwartaal van 2017.

Vragen op basis waarvan de ZZP Succes Index bepaald is*: In hoeverre bent u tevreden of ontevreden als het gaat om genoeg omzet binnen weten te halen? / In hoeverre bent u tevreden of ontevreden als het gaat om vertrouwen hebben in uw eigen kunnen? / In hoeverre bent u tevreden of ontevreden als het gaat om zelf beslissingen nemen? / In hoeverre bent u tevreden of ontevreden als het gaat om plezier in het werk hebben? / In hoeverre maakt zich wel of geen zorgen over de financiële staat van uw onderneming? / In hoeverre maakt zich wel of geen zorgen over de het risico om arbeidsongeschikt te raken? / Heeft uw onderneming in de afgelopen 12 maanden ongewild geheel of gedeeltelijk zonder opdrachten of verkopen gezeten? / Hoe heeft uw uurtarief zich in de afgelopen 12 maanden ontwikkeld?

* Meer informatie over de methodiek achter de index is te vinden op de volgende pagina

Methodiek van de ZZZ-index

In onderstaande tabel is te zien welke bijdrage verschillende aspecten leveren aan het succes van een ondernemer. 43% van het succes van de ondernemer wordt bepaald door onderstaande aspecten. Binnen deze aspecten (100%), levert de tevredenheid over genoeg omzet binnen weten te halen de grootste bijdrage aan het succes (43%), gevolgd door (het gebrek aan) zorgen over de financiële staat van de onderneming (16%), enzovoort. Welke aspecten significant bijdragen, werd bepaald door middel van een regressieanalyse. Vervolgens werden de betreffende aspecten tot een model gevormd middels een relative weight analyse om zo te kunnen bepalen welke bijdrage ieder aspect heeft in het bepalen van hoe succesvol de ZZZ-er denkt dat hij/zij is.

Aspect	Verklaart	Interpretatie
Tevredenheid over genoeg omzet binnen weten te halen	43%	Tevredener over de binnengehaalde omzet, groter succesgevoel
Zorgen over de financiële staat van de onderneming	16%	Geen zorgen over financiële staat onderneming, groter succesgevoel
Tevredenheid over vertrouwen in eigen kunnen	15%	Tevredener over zelfvertrouwen, groter succesgevoel
Onderneming zat in de afgelopen 12 maanden niet ongewild geheel of gedeeltelijk zonder opdrachten of verkopen	15%	Niet zonder opdrachten zitten, groter succesgevoel
Tevredenheid over zelf beslissingen nemen	5%	Tevredener over zelf beslissingen kunnen nemen, groter succesgevoel
Tevredenheid over plezier in het werk hebben	3%	Tevredener over plezier in het werk, kleiner succesgevoel. Zegt mogelijk iets over de mindset van de ondernemer: kijkt meer naar het doel dan het middel
Ontwikkeling uurtarief afgelopen 12 maanden	3%	Gunstige ontwikkeling, groter succesgevoel
Zorgen over risico om arbeidsongeschikt te raken	1%	Minder zorgen, kleiner succesgevoel. Zegt mogelijk iets over de mindset van de ZZZ-er: bijvoorbeeld meer vertrouwen of roekelozer
Totaal	100%	Som van verklaarde percentages
Totaal verklaart dit model het succes van de ondernemer met:	43%	Bovenstaande aspecten tezamen in dit model, verklaren 43% van het succes(gevoel) van de ondernemer, andere aspecten verklaren 57%. Dit is geen slechte score; abstracte begrippen worden vaak door veel verschillende factoren beïnvloed

Overige belangrijke resultaten

Succes als ondernemer

7,0

8 of hoger: **33%**

ZZZP-ers zien zichzelf ongeveer even succesvol als vorig kwartaal. Het cijfer schommelt steeds rond de 7.

Opdrachtgeversverklaring

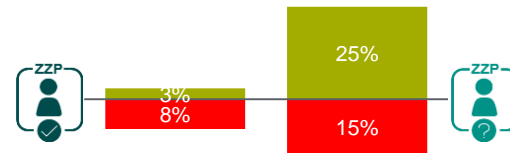
13% Ja, weet goed wat deze inhoudt

27% Ja, weet globaal wat deze inhoudt

30% Van gehoord, maar niet bekend met inhoud

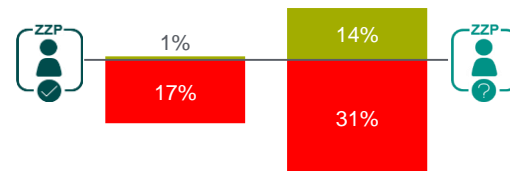
30% Niet eerder van gehoord

Impact invoering minimumuurtarief op kans op werk

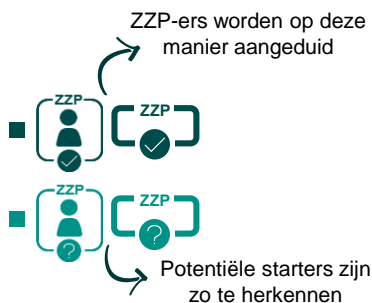

ZZZP-ers verwachten een geringe invloed van de invoering van het minimumtarief op hun kansen om aan werk te komen: 8% verwacht dat deze impact negatief zal zijn, 3% denk dat dit positief is. Potentieel startende ZZZP-ers denken hier duidelijk anders over.

Impact verhoging BTW op inkomen of kans op werk

De verhoging van de BTW zal volgens ZZZP-ers een groter effect hebben, 1 op de 6 ZZZP-ers verwacht een negatief effect te gaan ervaren. Ook hier zijn potentiële starters meer uitgesproken over de impact die zij verwachten.

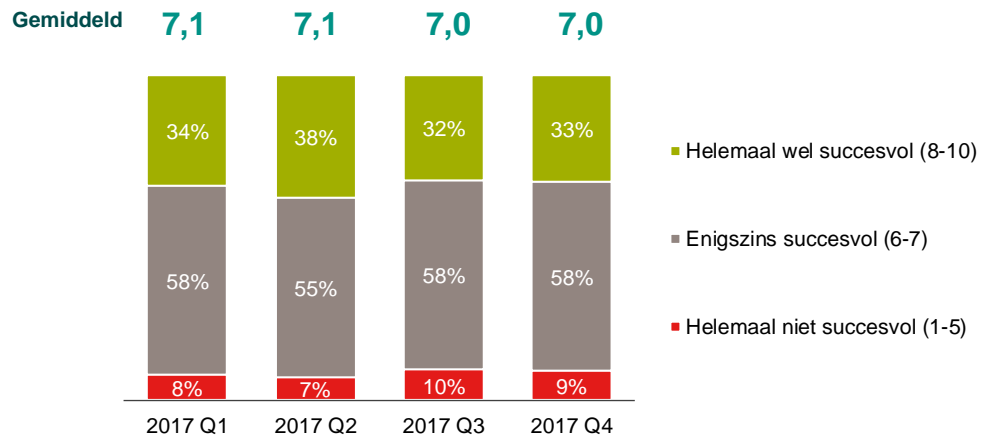

Resultaten

Trends ZZP'ers en toekomstverwachtingen

Een derde van de ZZP-ers zegt van zichzelf dat ze succesvol zijn

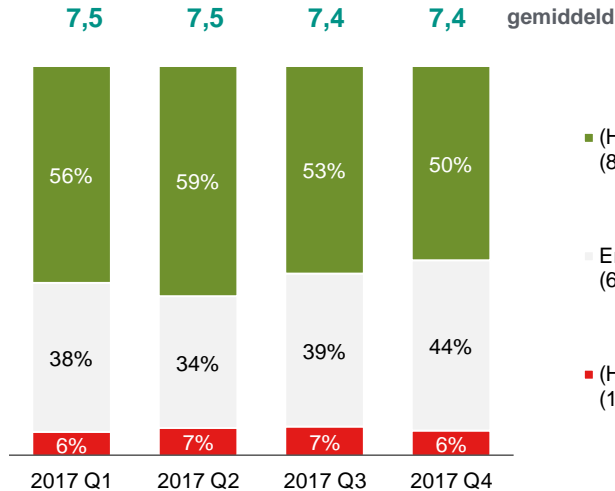
Succesvol als ondernemer

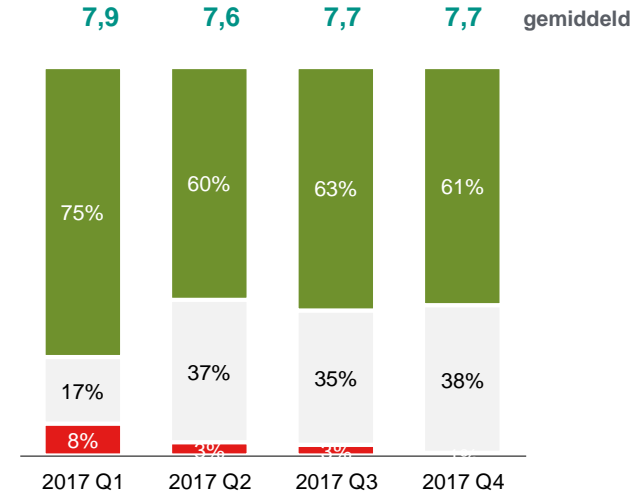
B05. In hoeverre vindt u zichzelf succesvol als ondernemer?
Basis: ZZP-ers Q1 (n = 524), Q2 (n = 525), Q3 (n = 500), Q4 (n = 508)

Het gemiddelde rapportcijfer voor tevredenheid onder ZZP-ers blijft ongeveer gelijk; de helft geeft zijn leven als ondernemer een 8 of hoger

Tevredenheid als ondernemer

Verwachte tevredenheid als ondernemer

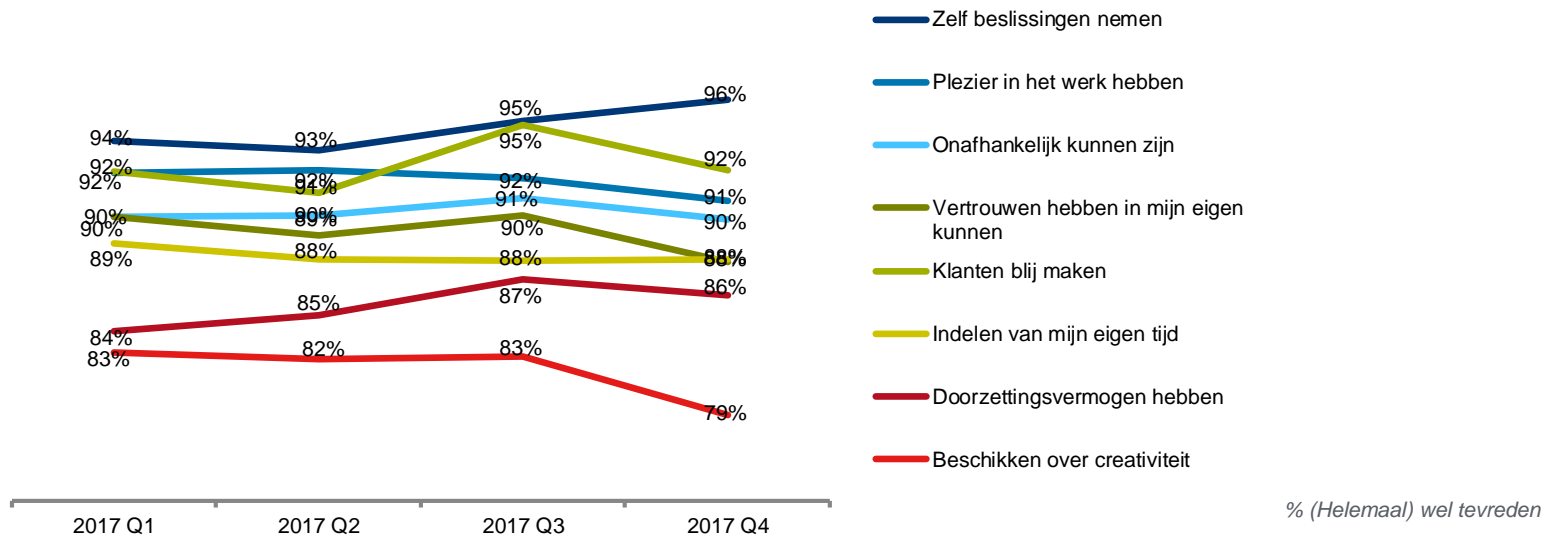

B01. Welk cijfer past het best bij hoe tevreden u bent/denkt te worden als ondernemer?

Basis: ZZP-ers Q1 (n = 524), Q2 (n = 525), Q3 (n = 500), Q4 (n = 508) | Potentiële starters Q1 (n = 163), Q2 (n = 160), Q3 (n = 150), Q4 (n = 155)

ZZP-ers zijn het meest tevreden over het zelf nemen van beslissingen en het blij maken van klanten

Tevredenheid over ondernemerschap (1)

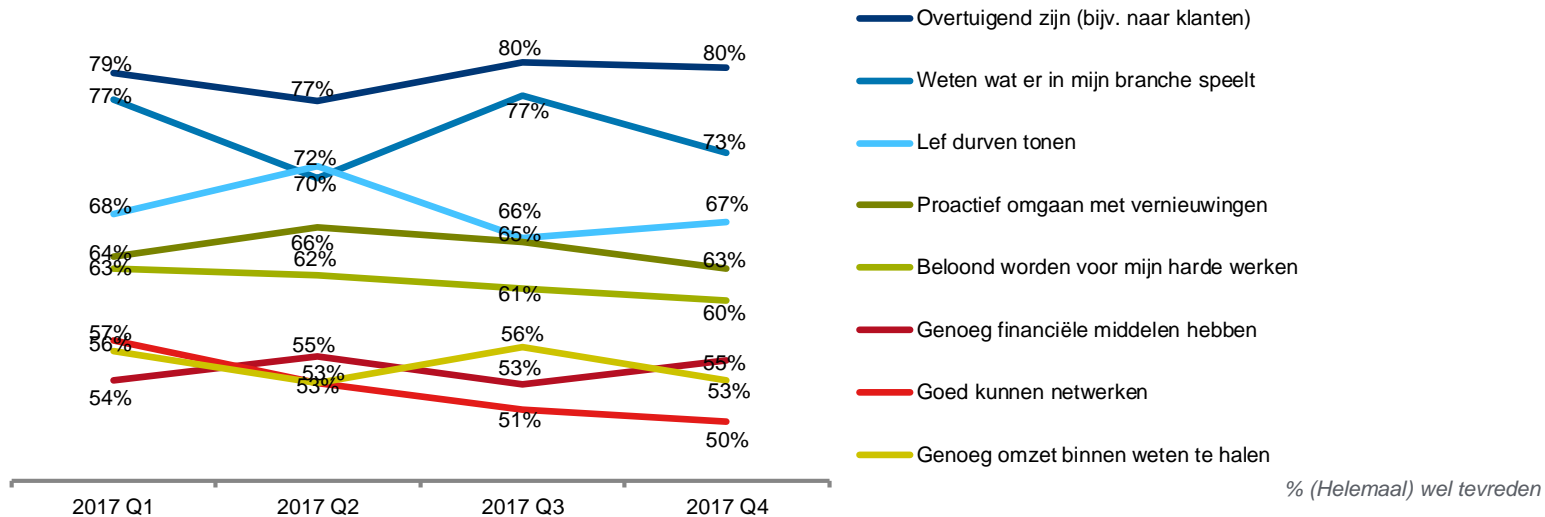

B04. In hoeverre bent u tevreden of ontevreden als het gaat om onderstaande aspecten van ondernemen?

Basis: ZZP-ers Q1 (n = 524), Q2 (n = 525), Q3 (n = 500), Q4 (n = 508)

ZZP-ers zijn het minst tevreden over hoe goed zij kunnen netwerken; hierin nemen we een dalende lijn waar in het afgelopen jaar

Tevredenheid over ondernemerschap (2)

B04. In hoeverre bent u tevreden of ontevreden als het gaat om onderstaande aspecten van ondernemen?

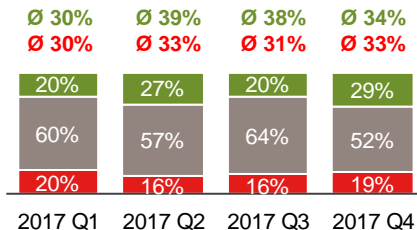
Basis: ZZP-ers Q1 (n = 524), Q2 (n = 525), Q3 (n = 500), Q4 (n = 508)

Aandeel ZZP-ers voor wie de omzet gelijkbleef in de afgelopen 12 maanden is gedaald, dus vaker groei danwel afname

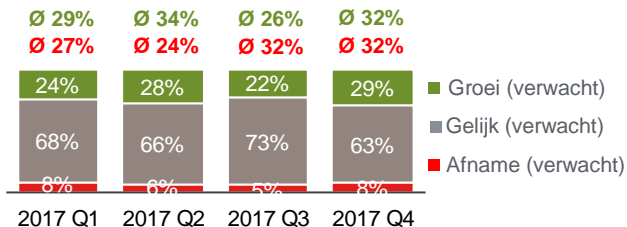

Ontwikkeling omzet

Afgelopen 12 maanden

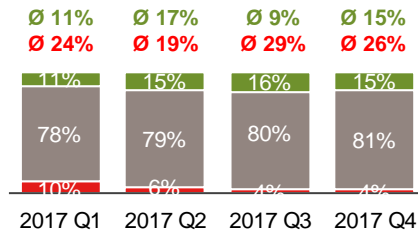

Verwachting komend jaar

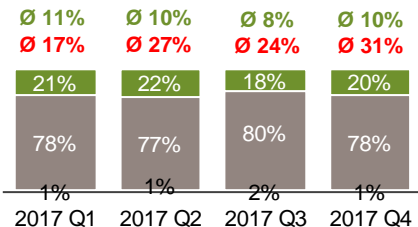

Ontwikkeling uurtarief

Afgelopen 12 maanden

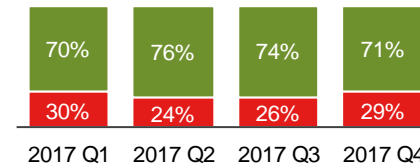

Verwachting komend jaar

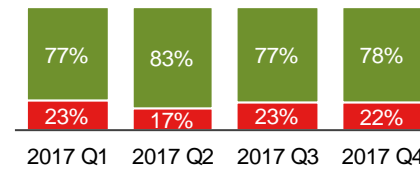

Ontwikkeling opdrachten

Afgelopen 12 maanden

Verwachting komend jaar

■ Niet zonder ■ (Gedeeltelijk) zonder

A02. Hoe heeft de omzet van uw onderneming zich in de afgelopen 12 maanden ontwikkeld?

D03. Hoe denkt u dat de omzet van uw onderneming zich over 1 jaar heeft ontwikkeld?

Basis: ZZP-ers excl. nvt/wil niet zeggen, Q4 (470)

A03. Hoe heeft uw uurtarief zich in de afgelopen 12 maanden ontwikkeld?

D04. Hoe denkt u dat uw uurtarief zich over 1 jaar heeft ontwikkeld?

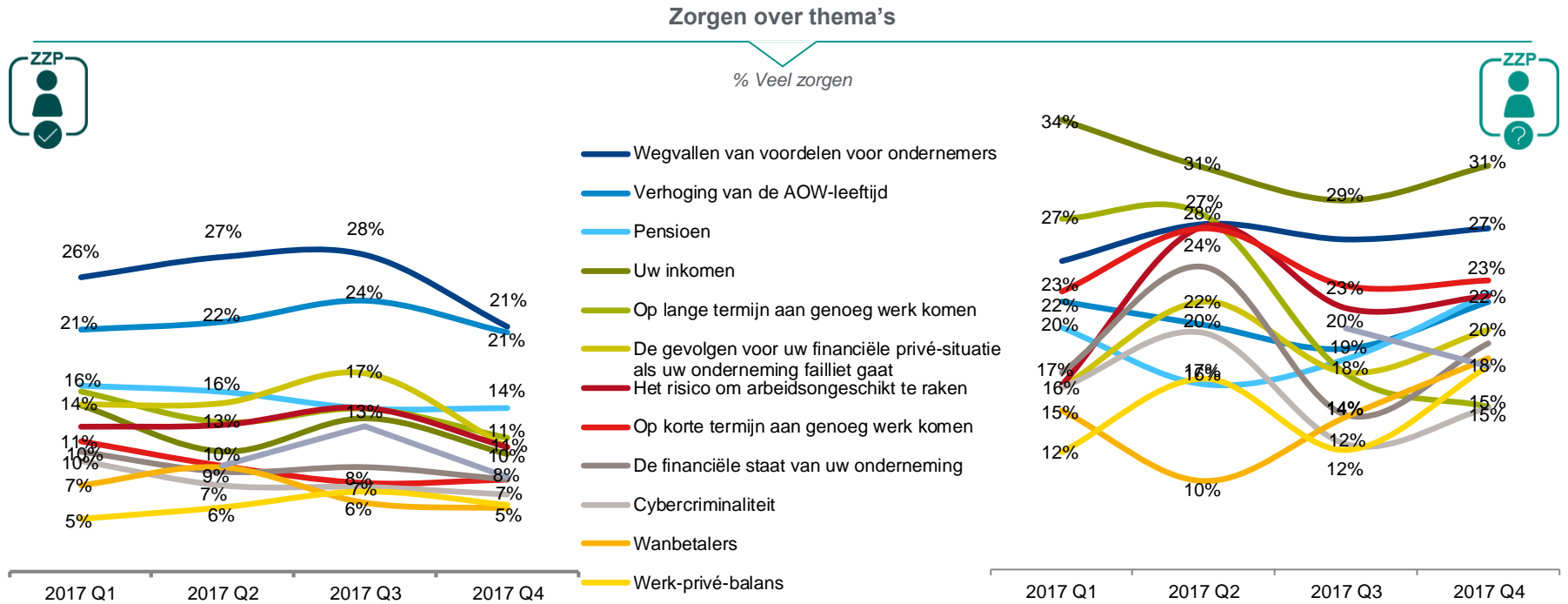
Basis: ZZP-ers excl. nvt/wil niet zeggen, Q4 (441)

A01. Heeft u afgelopen 12 maanden ongewild geheel/ gedeeltelijk zonder opdrachten/verkoop gezeten?

D05. Verwacht u komende 12 mndn ongewild geheel/ gedeeltelijk zonder opdrachten/verkoop zal zitten?

Basis A01: ZZP-ers, Q4 (n= 508) Basis D05: ZZP-ers, Q4 (n=508)

ZZP-ers maken zich niet zo'n zorgen over hun inkomen, terwijl dit voor potentiële starters de grootste zorg is

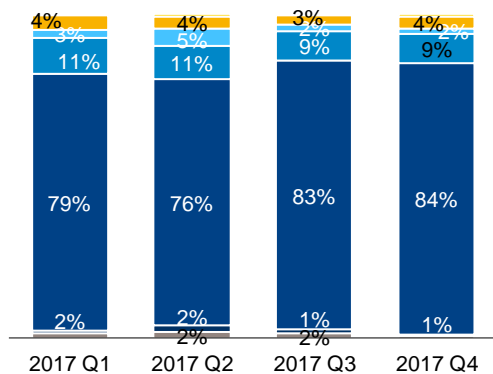

C03. In hoeverre maakt/zou u zich zorgen of geen zorgen over de volgende thema's?

Basis: ZZP-ers Q1 excl. niet van toepassing (n = 493-517 per stelling), Q2 excl. Niet van toepassing (n = 467-508 per stelling), Q3 excl. Niet van toepassing (n = 454-491), Q4 excl. Niet van toepassing (n = 451-508) | Potentiële starters Q1 excl. niet van toepassing (n = 145-153 per stelling), Q2 excl. Niet van toepassing (n = 152-160 per stelling), Q3 excl. Niet van toepassing (n = 138-150), Q4 excl. Niet van toepassing (n = 149-155)

Aandeel ZZP-ers dat denkt over 1 jaar nog steeds ZZP-er te zijn blijft hoog, net als vorig kwartaal

Werksituatie over 1 jaar

- Ik heb mijn onderneming verkocht
- Ik ben gestopt met werken
- Ik ben nog steeds zelfstandige, maar met personeel en niet in loondienst
- Ik werk nog steeds als zelfstandige, maar ook in loondienst
- Ik ben enkel zelfstandig ondernemer zonder personeel
- Ik werk alleen nog in loondienst
- Anders

D02. Welke situatie verwacht u dat over 1 jaar op u van toepassing is?
Basis: ZZP-ers: Q1 (n = 524), Q2 (n = 525), Q3 (n = 500), Q4 (n = 508)

Pensioen en AOV

Meer voor-, maar ook tegenstanders van een verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering

ZZP-ers en regelgeving

E04. Beantwoord de volgende stellingen.

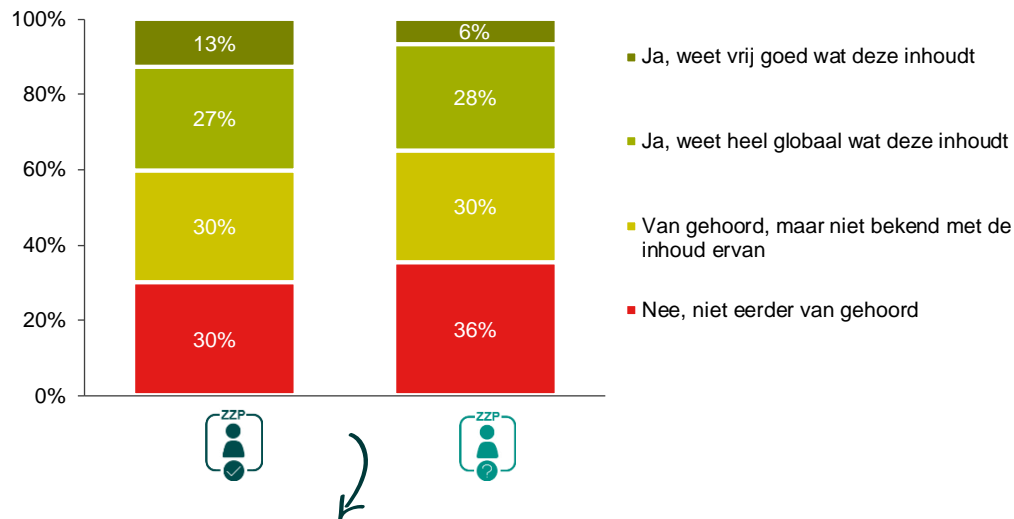
Basis: ZZP-ers Q2 (n = 525), Q3 (n = 500), Q4 (n = 508) | Potentiële starters Q2 (n = 160), Q3 (n = 150), Q4 (n = 155)

Wet DBA/Opdrachtgeversverklaring

Opdrachtgeversverklaring vooral globaal bekend; 70% van de ZZP-ers heeft er wel eens van gehoord of is er bekend mee

De Opdrachtgeversverklaring

“De eerder ingevoerde wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (DBA) wordt volgens de nieuwe kabinetsplannen vervangen door de Opdrachtgeversverklaring. Hierbij beantwoordt de opdrachtgever digitaal een aantal vragen. Deze vragen hebben betrekking op de manier waarop de opdrachtgever omgaat met de opdrachtnemer (vaak ZZP-ers). De omstandigheden van de opdracht staan hierbij centraal en er wordt onderzocht of de opdracht niet teveel kenmerken van werknemerschap vertoont.”

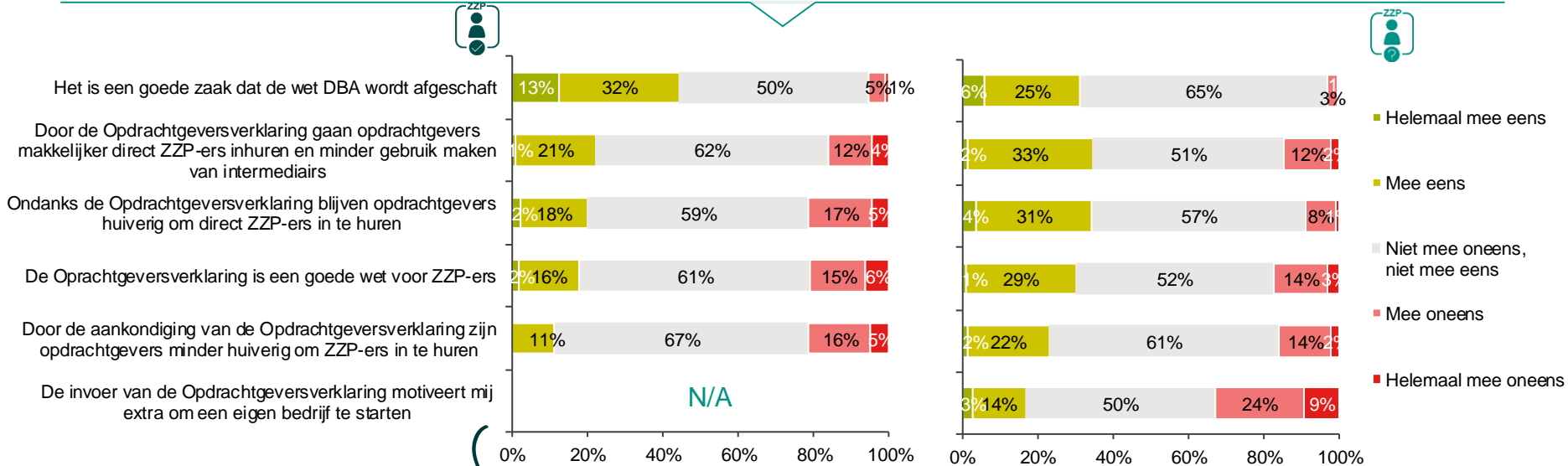

Mannen zijn beter dan vrouwen goed of globaal op de hoogte wat de opdrachtgeversverklaring inhoudt (49% vs 28%). Dat geldt ook voor hoogopgeleiden (44%) en ZZP-ers in de zakelijke dienstverlening (48%). Meer dan de helft (53%) van de ZZP-ers in de overheid, onderwijs of zorg hebben nog niet eerder van de Opdrachtgeversverklaring gehoord (zakelijke dienstverlening 23%).

E18: Was u voor dit onderzoek al bekend met de Opdrachtgeversverklaring? Basis: ZZP-ers (n = 508), Potentiele starters (n = 155)

Afschaffing Wet DBA goed volgens ZZZP-ers, maar men is redelijk onverschillig over de Opdrachtgeversverklaring

De Opdrachtgeversverklaring

Mannen vinden het vaker (54%) een goed idee dat de wet DBA wordt afgeschaft (vrouwen 27%). Hoe ouder men is, hoe meer men achter afschaffing staat. Dit geldt ook meer voor hoogopgeleiden (48%) dan laagopgeleiden (20%) en fulltimers (53%, parttimers 37%).

E16: Beantwoord de volgende stellingen over de Opdrachtgeversverklaring

Basis: ZZZP-ers (n = 508), Potentiele starters (n = 155)

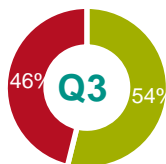
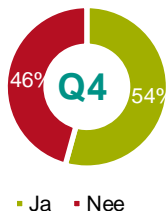
Minimumuurtarief

Tweederde rekt een uurtarief dat meestal tussen €25 en €100 ligt

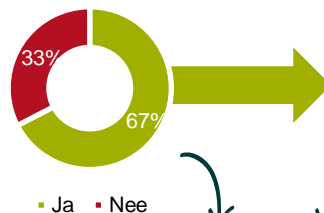
Opdrachten

Voert opdrachten bij bedrijven uit

Rekt tarief per uur

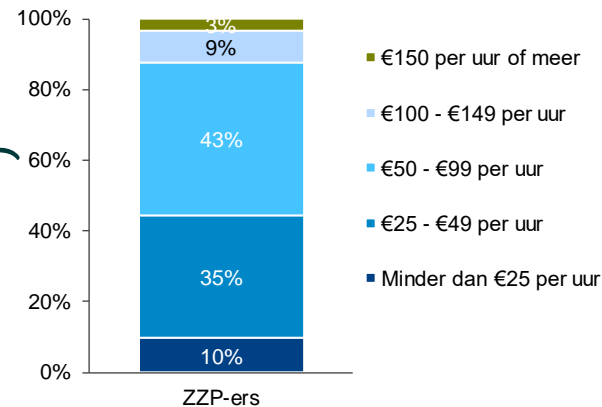

Hoe ouder ZZP-ers zijn, hoe vaker ze een uurtarief rekenen: onder 18-34-jarigen is dit 56%, onder 50-64-jarigen is dit liefst 72%. 65-plussers zijn een uitzondering: onder hen rekt 59% een uurtarief. Hoe hoger het jaarinkomen, hoe vaker men een uurtarief rekt, maar ook hoe hoger het uurtarief.

De hogere uurtarieven zien we vooral terug in de zakelijke dienstverlening: 75% rekt minimaal €50. Binnen overheid, onderwijs en zorg is dit 44%.

Uurtarief

€ 58,90

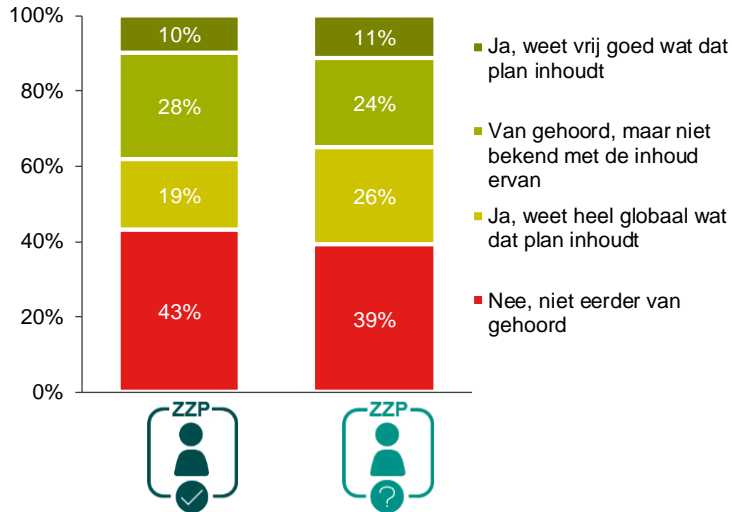

E10. Voert u als ZZP-er opdrachten uit bij bedrijven? E19: Werkt u voor een uurtarief, of rekt u een uurtarief door in uw werk? Basis: ZZP-ers Q3 (n = 500), Q4 (n = 508)

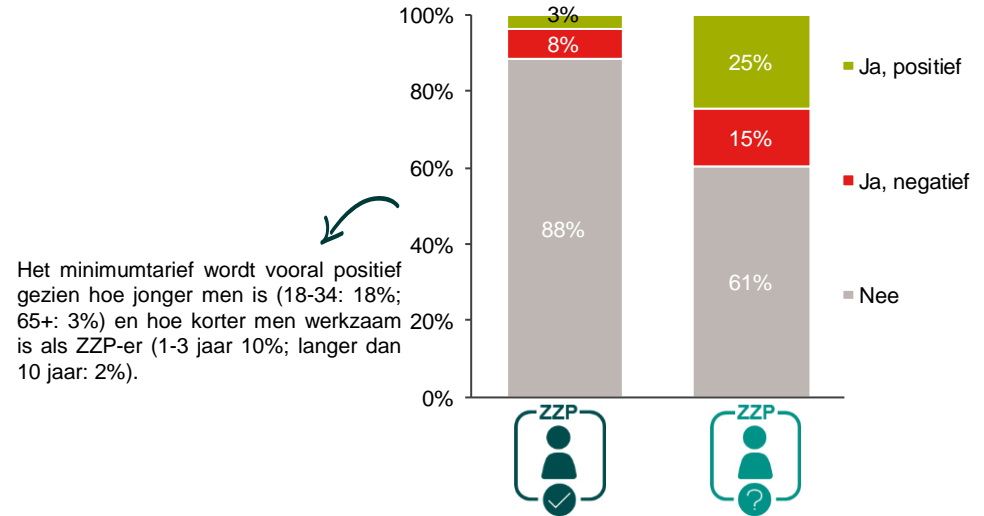
E20: Werkt u voor een uurtarief, of rekt u een uurtarief door in uw werk? Basis: ZZP-er die voor een uurtarief werkt (n = 356)

ZZP-er ziet weinig invloed van minimumtarief op kans op werk. Potentiële starters verwachten dit vaker, zowel positief als negatief

Bekend met plan voor minimumuurtarief ZZP-er

Impact van minimumuurtarief op kans op werk

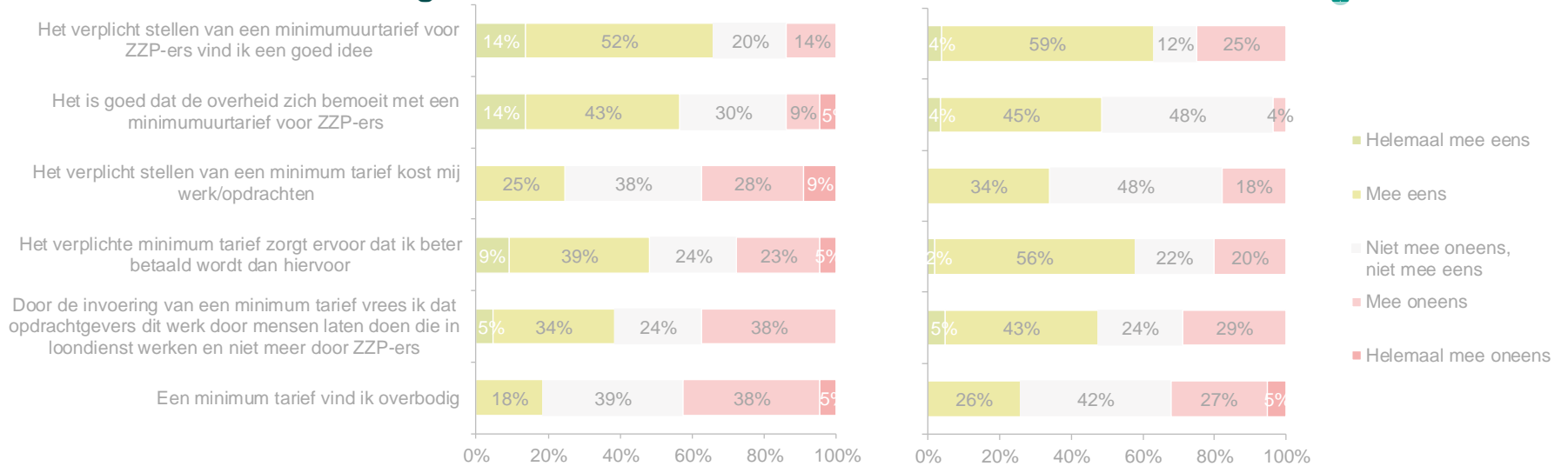
E21: Was u voor dit onderzoek al bekend met het plan van het Kabinet Rutte III voor een minimumuurtarief voor ZZP-ers?

E22: Heeft de invoer van een minimum tarief impact op uw (kansen op) werk als ZZP-er? Basis: ZZP-ers (n = 508), Potentiële starters (n = 155)

Mening minimumtarief

! Resultaten indicatief wegens laag aantal waarnemingen

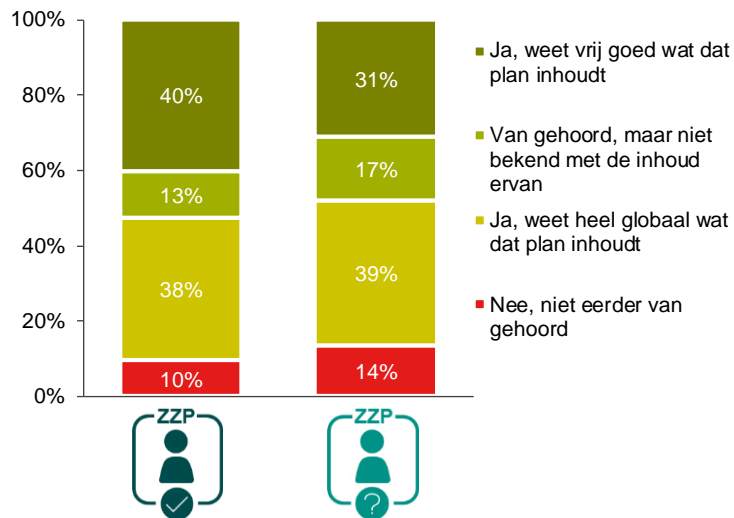
E13: Beantwoord de volgende stellingen over het minimumuurtarief

Basis: Respondenten die aangeven dat de invoer van een minimum tarief een positieve impact op hun (kansen op) werk heeft. ZZZP-ers (n = 18), Potentiele starters (n = 38)

BTW-verhoging

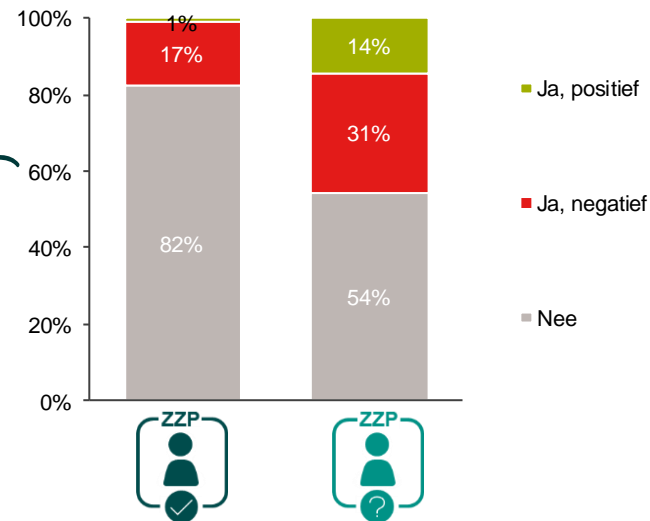
De meeste ZZZP-ers zijn bekend met de plannen voor verhoging BTW-tarief, 1 op de 6 verwacht een negatieve impact

Bekend met plan voor verhoging BTW-tarief van 6% naar 9%

Impact van BTW-verhoging op kans op werk of inkomen

Een negatieve impact wordt vooral verwacht door jongeren (18-34: 35%).

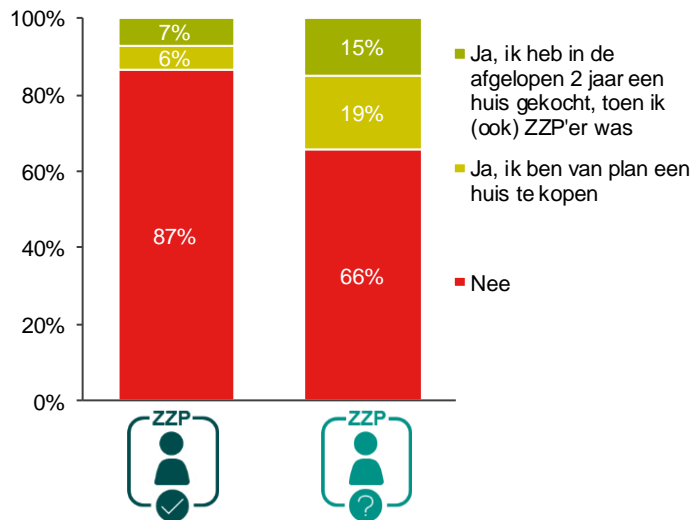
E23: Was u voor dit onderzoek al bekend met het plan van het Kabinet Rutte III voor de verhoging van het minimum BTW-tarief?

E24: Heeft de invoer van een minimum tarief impact op uw (kansen op) werk of op uw inkomen als ZZZP-er? Basis: Alle ZZZP-ers (n = 508), Potentiele starters (n = 155)

Woningmarkt

ZZP-ers ondervinden weinig moeite met het aanvragen van een hypotheek, terwijl potentiële starters dit wel verwachten

Huis met hypotheek

Als ZZZP'er heb ik voldoende kansen op de woningmarkt

Als ZZZP'er heb ik geen moeite met het aanvragen van een hypotheek

Als ZZZP'er kan ik wonen waar ik wil (bijv. centrum van de stad, of juist buitenwijk)

De status van een ZZZP'er op de woningmarkt heeft invloed op mijn beslissing ZZZP'er te blijven

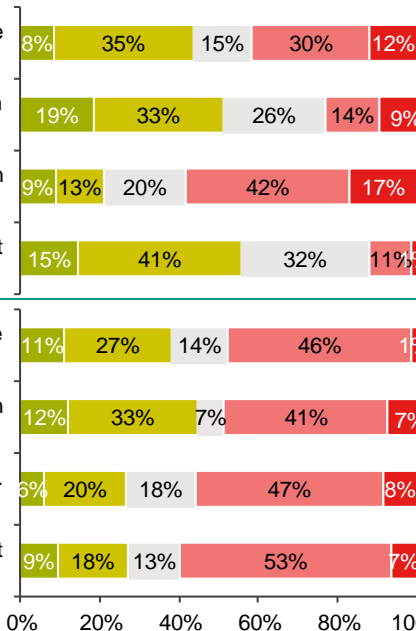

Als ZZZP'er zou ik voldoende kansen op de woningmarkt hebben

Als ZZZP'er zou ik geen moeite met het aanvragen van een hypotheek hebben

Als ZZZP'er zou ik kunnen wonen waar ik wil (bijv. centrum van de stad, of juist buitenwijk)

De status van een ZZZP'er op de woningmarkt heeft invloed op mijn beslissing ZZZP'er te worden

■ Helemaal mee oneens ■ Mee oneens ■ Niet mee oneens, niet mee eens ■ Mee eens ■ Helemaal mee eens

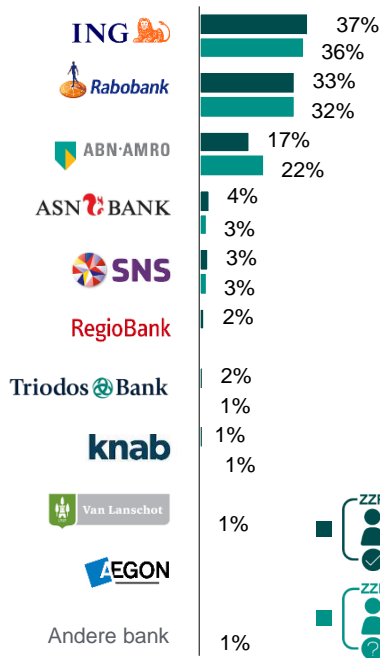
E25: Heeft u in de afgelopen 2 jaar een huis gekocht waarvoor een hypotheek nodig is, of bent u dat in de komende jaren van plan? Basis: ZZZP-ers (n = 508), Potentiële starters (n = 155)

E15: Beantwoord de volgende stellingen over de woningmarkt en hypotheek voor u als (toekomstige) ZZZP'er. Basis: ZZZP-ers (n = 70), Potentiële starters (n = 117)

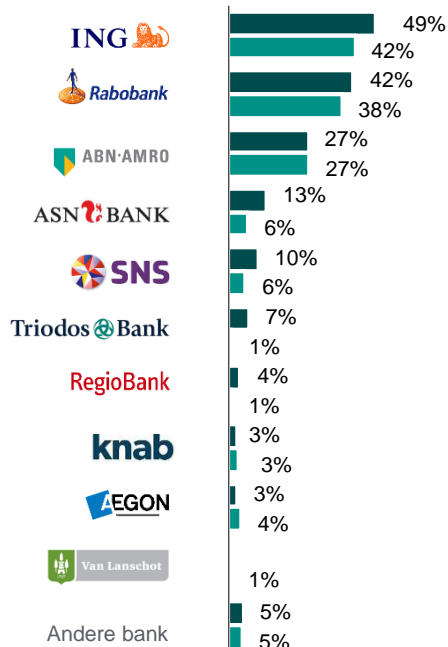
Bankrelaties

Bank privé en zakelijk

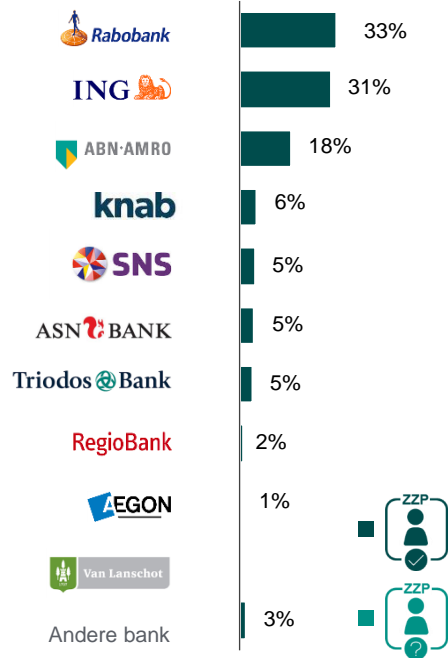
Bank privé

Belangrijkste bank

Bank zakelijk

Z10: Bij welke bank(en) heeft u privé één of meer financiële producten lopen? Z05a. Welke bank is uw belangrijkste bank? Z05c: Bij welke bank(en) heeft u zakelijk één of meer financiële producten lopen? Basis: ZZP-ers (n = 508) | Potentiële starters (n = 155)

ABN AMRO heeft relatief sterke positie; klanten zijn vaak zowel privé als zakelijk bij ABN AMRO en weinig bij andere banken

Privérekening versus zakelijke rekening

		Zakelijke rekening					
		ABN AMRO Bank	ASN Bank	ING	Rabobank	SNS Bank	Triodos bank
Privérekening	ABN AMRO Bank	<u>87%</u>	15%	17%	19%	12%	21%
	ASN Bank	10%	<u>72%</u>	12%	6%	12%	27%
	ING	32%	42%	<u>89%</u>	26%	64%	51%
	Rabobank	26%	23%	22%	<u>83%</u>	15%	35%
	SNS Bank	10%	3%	10%	3%	<u>73%</u>	3%
	Triodos bank	5%	12%	5%	3%	10%	<u>45%</u>

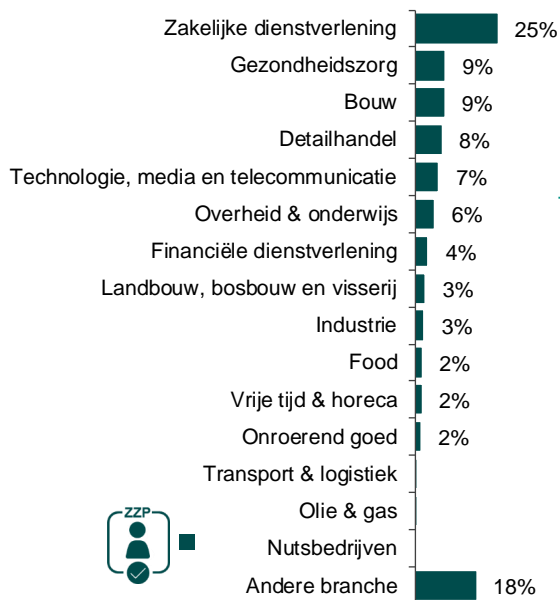
Z10: Bij welke bank(en) heeft u privé één of meer financiële producten lopen? Z05c: Bij welke bank(en) heeft u zakelijk één of meer financiële producten lopen?

Basis: ZZP-ers (n = 508), banken met n=40 waarnemingen of meer

Onderzoeksverantwoording

Typering ZZP-er en potentiële starter in dit onderzoek

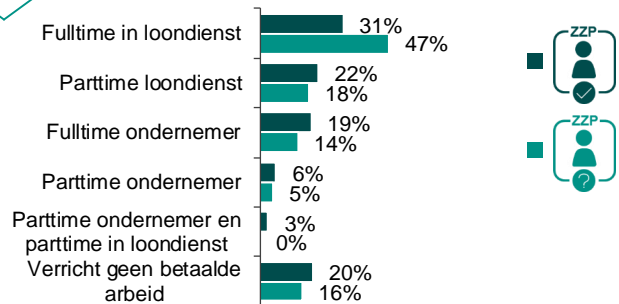
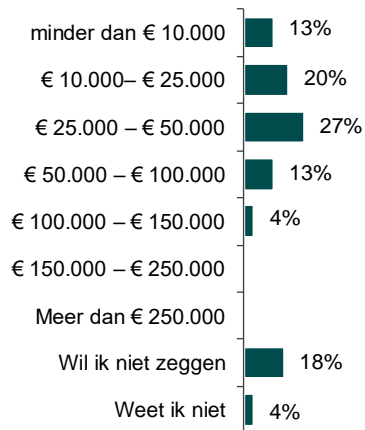
Branche

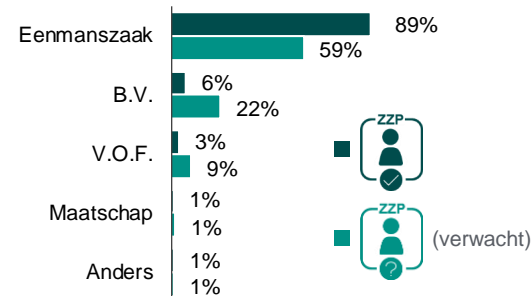
Partner & beroepssituatie partner

Bruto jaarinkomen

Rechtsvorm onderneming

Onderzoeksdesign en veldwerk

Methode

Online onderzoek

Maximaal 43 vragen

Invulduur ongeveer 8 minuten

Betreft: zaken rondom ZPP

Veldwerk

13 december tot en met 20 december 2017

ZPP-ers: 1250 uitnodigingen verstuurd

Potentiële starters: 308 uitnodigingen verstuurd

ZPP-ers: 508 reacties ontvangen

Potentiële starters: 155 reacties ontvangen

ZPP-ers: 48% respons

Potentiële starters: 50% respons

Steekproef

GfK-panel

ZPP-ers die minimaal 12 uur per week voor hun onderneming werken

Potentieel startende ZPP-ers

Representatief naar branche op basis van cijfers van CBS, 4^e kwartaal 2017

GfK heeft kwaliteit hoog in het vaandel. GfK werkt volgens vaste procedures en leidt medewerkers op om op juiste wijze onze producten diensten te leveren. Op die manier garanderen we de beste kwaliteit.

- GfK hanteert een kwaliteitssysteem dat voldoet aan de eisen van ISO 9001: 2015 (de standaard voor een kwaliteitsmanagementsysteem), ISO 20252:2012 (de standaard voor het uitvoeren van Marktonderzoek) en ISO 26362:2008 (de standaard voor het opzetten en exploiteren van acces-panels).
- Internationaal is GfK lid van de [ICC / ESOMAR](#) (The World Association of Research Professionals), dit is de overkoepelende organisatie van marktonderzoekbureaus.
- Op lokaal niveau is GfK lid van de [MOA](#), Center for Information Based Decision Making & Marketing Research. Dit is een vereniging van bedrijven en instellingen die zich bezighouden met Market Research, Digital Analytics, Marketing Intelligence en Beleidsonderzoek.
- GfK volgt de [gedragscode voor onderzoek en statistiek](#), handelt strikt volgens de [Wet Bescherming Persoonsgegevens](#) en is ingeschreven bij het College Bescherming Persoonsgegevens.
- GfK bewaart de onderzoeksgegevens tenzij contractueel anders is overeengekomen.

Contact

Contact

Koen van Nijnatten

Senior Industry Consultant
Financial Services

+31 6 53 13 44 96

koen.van.nijnatten@gfk.com

GfK Nederland

Giovanni Piana

Research Executive
Market Opportunities and Innovation

+31 88 435 1467

giovanni.piana@gfk.com

GfK Nederland

